

ASIAN AND MIDDLE EASTERN STUDIES TRIPOS PART II

Middle Eastern Studies

Friday 1 June 2012

09.00 – 12.00

MES. 33 ADVANCED HEBREW

Candidates offering **one** section only must answer **all** questions in that section. Candidates studying both classical Hebrew and modern Hebrew must offer **one** language question from questions 1-3 and **one** specified text question from questions 4-5 in Section A and **one** language question from questions 6-7 and **one** specified text question from questions 8-9 in Section B. Each question carries 20 marks.

*Write your number **not** your name on the cover sheet of **each** answer booklet and on the second copy of the question paper provided. Tie the second copy of the question paper in your answer booklet.*

STATIONERY REQUIREMENTS

*20 Page Answer Book x 1
Rough Work Pad*

SPECIAL REQUIREMENTS

*A second copy of the question
paper*

**You may not start to read the questions
printed on the subsequent pages of this
question paper until instructed that you may
do so by the Invigilator.**

SECTION A (Classical Hebrew)

1. Translate the following **unseen** passage into pointed **classical Hebrew**:

It was also recorded in the same document that the prophet Jeremiah, on the strength of an oracle, ordered that the tent and the ark should accompany him, and that he went out to the mountain that Moses had ascended in order to see the inheritance of God. Jeremiah went and found a cave-dwelling, and he brought there the tent and ark and the altar of incense; then he sealed up the entrance. Some of those who followed him came up intending to mark the way, but could not find it. When Jeremiah became aware of this he rebuked them and said: "The place will remain unknown until God reconstitutes his people and displays his mercy. Then these things will become manifest, and the glorious cloud will appear, as in the days of Moses, and as when Solomon uttered his famous prayer asking that the place be specially consecrated." Similar things are reported in the memoirs of Nehemiah, and also that he founded a library and assembled books about the kings and prophets, and the writings of David, and letters of kings about votive offerings. In the same way also Judas collected all the books that had been casualties of the war, and they are now in our possession. If you wish to consult them, send people to fetch them for you.

2 Maccabees 2:4–8, 13–15 (adapted)

2. Translate the following **unseen** passage into **English**, add vocalization on a separate copy of this paper (which should be handed in with your script), and comment on points of linguistic interest [7 marks for translation, 7 marks for pointing and 6 marks for comment]:

ולכן יחכה יהוה לחננכם ולכן ירום לרחמכם כי אלהי משפט יהוה^{30:18}
 אשרי כל חובי לו ס^{30:19} כי עם בציון ישב בירושלם בכו לא תבכה חנון
 יחנך לקול זעקך כשמעתו ענך^{30:20} ונתן לכם אדני לחם צר ומים לחץ ולא
 יכנף עוד מוריד והיו עיניך ראות את מוריד^{30:21} ואזניך תשמענה דבר
 מאחריך לאמר זה הדרך לכו בו כי תאמינו וכי תשמאלו

Isaiah 30:18–21

3. Describe relative clause structures in Biblical Hebrew.

4. Translate the following **seen** passage into **English** and comment as indicated [10 marks for translation and 10 marks for comment]:

רַעֲיוֹנֵי כִי־עֶרֶב זָר וְשֹׁנֵא תִקְעִים בּוֹטֵחַ: ^{11:16} אֲשֶׁת־חָן תִּתְמַךְ כְּבוֹד
 וְעֲרִיצִים יִתְמַכּוּ־עָשָׂר: ^{11:17} גָּמַל גִּפְשׁוֹ אִישׁ חֶסֶד וְעֹכֵר שְׂאֵרוֹ אֲכַזְרִי:
 רָשָׁע עֹשֶׂה פְעֻלַּת־שָׁקֶר וְזֹרֵעַ צִדְקָה שֹׁכֵר אֱמֶת: ^{11:19} כֹּן־צִדְקָה לַחַיִּים
 וּמִרְדֵּף רָעָה לְמוֹתוֹ: ^{11:20} תֹּעֲבֶבֶת יְהוָה עֲקֻשֵׁי־לֵב וְרִצּוֹנוֹ תְּמִימֵי דֶרֶךְ: ^{11:21} יָד
 לֵיד לֹא־יִנָּקֶה רָע וְזֹרֵעַ צִדִּיקִים נִמְלֵט: ^{11:22} גִּזְם זֶהָב בְּאֵף חֲזִיר אִשָּׁה יִפָּה
 וְסֶרֶת טַעַם: ^{11:23} תֵּאָנֹת צִדִּיקִים אֶדְ־טוֹב תִּקְנוֹת רָשָׁעִים עֲבָרָה: ^{11:24} יֵשׁ מִפִּזֵּר
 וְנוֹסֵף עוֹד וְחוֹשֵׁף מִיָּשָׁר אֶדְ־לְמַחֲסוֹר: ^{11:25} נֶפֶשׁ־בִּרְכָּה תִדְשֵׁן וּמְרוֹה גַם־הוּא
 יוֹרָא: ^{11:26} מִנֶּעַ בֵּר יִקְבְּהוּ לְאוֹם וּבִרְכָּה לְרֹאשׁ מִשְׁבִּיר: ^{11:27} שֹׁחַר טוֹב יִבְקֹשׁ
 רִצּוֹן וְדֶרֶשׁ רָעָה תְּבוֹאֶנּוּ: ^{11:28} בּוֹטֵחַ בַּעֲשָׂרוֹ הוּא יִפֹּל וְכַעֲלָה צִדִּיקִים יִפְרָחוּ:

Proverbs 11:15–28

Comment on כֶּן (verse 19), for which the Septuagint has “son”, on עֲבָרָה (verse 23), on יוֹרָא (verse 25), and on שֹׁחַר (verse 27), for which the Septuagint has “devises”.

5. Translate the following **seen** passage into **English** and comment on its historical background and language [10 marks for translation and 10 marks for comment]:

ויהי כשמוע מלכי מקדון

ומלכי ערב את הדברים האלה חרה להם מאד וישלחו

מלאכים אל שרי קזריא דברי (בדברי ק') גדופים על ישראל לאמר

מה לכם לשוב באמונת¹ היהודים שהם משועבדים תחת

ידי כל אומות² וידברו דברים שאין לנו לספר ויטו את

לב השרים³ לרע ויאמר השר הגדול היהודי מה לנו

להרבות דברים יבואו מחכמי ישראל ומחכמי יון

ומחכמי ערב ויגידו לפנינו ולפניכם כל אחד מהם

מ[ע]שה אלוה[יו] מראשיתו ל[אחריתו] ויעשו כן וישלח

מ[מ]ק[ד]ו[ן] וּמ[חכמיו וגם] מלכי ערב והתנדבו חכמי ישראל^c

לבוא [כבקשת] שרי קזריא

Extract from *Khazarian Hebrew documents of the tenth century*, ed. N. Golb and O. Pritsak, Ithaca, Cornell University Press, 1982, p. 108.

(TURN OVER)

SECTION B (Modern Hebrew)

6. Translate the following **unseen** Modern Hebrew passage into **English**, and write linguistic comments [10 marks for translation and 10 marks for comments]:

העברית אוהבת פעלים. השקפת העולם שעיצבה את העברית היא שהעולם אינו עולם של דברים אלא של מעשים. המציאות לפי ההשקפה הזאת איננה "הוויה" אלא "בריאה": פעולה. העולם, על פי ההשקפה הזאת אינו "טבע", הוא פרוייקט של אלוהים, אשר אנחנו נקראים להשתתף בו. להיות בצלם אלוהים משמע לפעול.

העברית שקיבלנו מהתנ"ך היא, לכן, שפה פעלתנית עד מאוד. שפה שוויתרה כמעט לגמרי על תיאורי נוף וגוף, על תיאורי אווירה ועל מחשבות כדי לקדם לחזית המשפט את הפועל.

לא במקרה אין בעברית מקבילה ל"אוגד" הלועזי, שכן אוגד זה המבטא הוויה, אינו מבטא פעולה. כשאלוהי המקרא מתגלה אל משה מן הסנה, הוא מגדיר את עצמו במילים: "איהו אשר איהו" שאינן ניתנות לתרגום לאנגלית, משום שאלוהי המקרא מדבר בפעלים ולא באוגד הפסיווי. לכן גם אי-אפשר לתרגם לאנגלית את לשון הציווי של אלוהים בבוראו את העולם "יהי אור". "יהי" של ספר **בראשית** כמו "איהו" של תחילת ספר **שמות** הוא פועל ולא אוגד, שכן בעברית אפילו "להיות" זה לפעול.

Asaf Inbari, *Hebrew with a Capital "H"*, Jerusalem, Academion, 2010, pp. 137-138.

7. Translate the following **unseen** passage into **Modern Hebrew**:

The last class of my old Professor's life took place once a week in his house, by a window in the study where he could watch a small hibiscus plant shed his pink leaves. The class met on Tuesdays. It began after breakfast. The subject was 'The Meaning of Life'. It was taught from experience.

No grades were given, but there were oral exams each week. You were expected to respond to questions, and to pose questions of your own. You were also required to perform physical tasks now and then, such as lifting the Professor's head to a comfortable spot on the pillow or placing his glasses on the bridge of his nose. Kissing him good-bye earned you extra credit.

No books were required, yet many topics were covered, including love, work, community, family, aging, forgiveness, and, finally, death. The last lecture was brief, only a few words.

A funeral was held instead of graduation.

Although no final exam was given, you were expected to produce one long paper on what was learned. That paper is presented here.

The last class of my old Professor's life had only one student.

I was the student.

Mitch Albom, *Tuesdays with Morrie*, New York, Doubleday, 1997, pp. 1-2

8. Translate the following **seen** text into **English** and comment as requested below [10 marks for translation and 10 marks for comment]:

המלים האלה, כמו ערמות נוצות
בקצה ירושלים על שפת עמק המצלבה.
שם נשבו בילדותי המורטות,
המלים האלה בך מתעופפות בעולם.
השאר שחוט, אכול, מעכל, נרקב ונשפך.

אנדרוגינוס הזמן, שהוא לא יום ולא לילה,
מחק את העמק הזה בגניו הנרקים,
ופעם היו ממחי אהבה וממחות
שעשו בו פעשב הנבש בלילות קיץ.

כך זה התחיל. מאז, הרבה מלים
והרבה אהבות. קניית פרחים לרב
לידים חמות ולקשוט קברי מתים.
כך זה התחיל, ואינני יודע איך זה יגמר.
אף עדין מעבר לעמק. מכאב ומרחקים
לנצח נקרא זה אל זה: "נשתנה!"

Yehuda Amichai, 'Ha-Milim Ha-Eleh', *Ha-Zman*, Tel Aviv, Schocken, 1977, p. 42.

What is the function of place in this poem?

9. Translate the following **seen** text into **English** and comment as indicated [10 marks for translation and 10 marks for comment]:

קטר הפצצה היה שלשים סנטימטרים
וקטר תחום פגיעתה כשבעה מטרים
ובו ארבעה הרוגים ואחד עשר פצועים.
ומסביב לאלה, במעגל גדול יותר
של כאב וזמן, פזורים שני בתי חולים
ובית קברות אחד. אבל האשה
הצעירה, שנקברה במקום שממנו
באה, במרחק למעלה ממאה קילומטרים,
מגדילה את המעגל מאד מאד,
והאיש הבוהד הבוכה על מותה
בנרדתי אחת ממדינות הים הרחוקות,
מכליל במעגל את כל העולם.
ולא אדבר כלל על זעקת יתומים
המגיעה עד לכסא האלהים
ומשם נהלצה ועושה
את המעגל לאין סוף ואין אלהים.

Yehuda Amichai, 'Koter Ha-Ptaza', *Ha-Zman*, Tel Aviv, Schocken, 1977, p. 20.

Discuss the relationship between the poem's form and content.

END OF PAPER